

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.

ROMÂNIA POSTA

Diszter 2., I. em.

BUDAPEST

10. Telefon: 9-77. Előf. Havonta 110, negyedévre 900, egészévre 1100. Földre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkünk utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmegilletlen leveleket nem fogadunk el.

— Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő Jánosi Ferenc. Bucuresti szerkesztés: Hódoszegi Ernő, Strada Matei Mila 2.

Szombat, 1935. február 23.

5695. EV. ADAR 20. XVIII. EVF. 44. SZÁM.

A konzul leányai

A világpolitika dühöngő eseményei közepette is megállásra kényszerít az a megrontó, borzalmas tragédia, amelynek hősnői a nápolyi amerikai főkonzul két leánya voltak.

Ma, amikor a gyűlölet tobzódása pusztítja az emberi civilizáció vetésének utolsó értékeit, a mindhalálig szóló szeretet és odaadás tényei különös és meghatározó elbírálást igényelnek.

A nápolyi főkonzul két szép leánya, akik számára az élet még sok minden jót és szépet tartogatott: kiugrott a száguldó repülőgépből és összeroncolt tagokkal terült el a földön. S tették ezt azért, mert a két pilóta tiszt, akiket szerettek, nemrégiben egy repülőkatasztrófa áldozatai lettek.

Az öngyilkosság semmiesetre sem elismérrésre méltó, sőt egyenesen mélyen elítélendő esemény. A nápolyi konzul két leányának öngyilkossága azonban, ha elítélendő és főleg illogikus is volt, mégis részvétet kelt minden emberben, aki az elvadások mai korszakában a szeretet nagy érzéseinek romhadásán sajnálkozik.

A hiszégnek, a szolidaritásnak olyan megrázó megnyilvánulása volt a két amerikai leány öngyilkossága, amely napjainkban valóságos csodaszámba megy.

Ma, amikor az anyagi javakért, a habzsolásért, az élet gáttalan kiélésért olyan minden lelkiismeretet letipró harc és pusztítás folyik: a lemondásnak az a felfokozott lendülete, amelyet a két amerikai leány művelt, nemcsak megdöbbentő, hanem egyben lenyűgöző is.

A két amerikai leány öngyilkosságának egyébként más természetű és jelentős szimbóluma is van. Szimbóluma annak, hogy napjainkban a legjobbak azok, akiknek az élet küzdelmeiben és harcaiban félre kell állniuk, vagy el kell bujniuk, mert lelki fizetségük és érzékenységük nem bírja el azt az atmoszférát, amely szerte a világon rájuk nehezedik.

A durvák, az erőszakosak, a kíméletlenek, a törtétek korszakát éljük, amelyben a kiváló és a nemes nemcsak a társadalom alvilági erőinek kényszere alatt, hanem a véletlenek tragikus összecsapása miatt is roskadozik.

A megtámadott város

A városban dőbberet ül. Dőbberet és néma kétségbeesés.

Emberek, akik tegnap még reménykedve viseltek a gondok mázsáit nyakukban, ma kéztörődelve kegyelemért könyörögnek egy bizonyos hivatalban, egy bizonyos ur előtt.

- Kegyelemért, mint a halálra ítélték.
- És csakugyan azok. Halálra ítélték.
- Az üzletet lepecsételték.
- A kasszát lepecsételték...
- Az árut lepecsételték...
- Az engedélyt felfüggesztették...
- Fizetni vagy meghalni!

Minden házban, minden második üzletben, minden második hivatalban, minden második nyomorúságos kisiparos műhelyben, ott világ, mint a nyuzott adózó utolsó csepp vére: az adóvégrehajtó pecsétje.

Adóvégrehajtás. A legborzalmasabb tempóban. Már néhány hete folyik Clujon. Néhány hét után, mintha ragály söpört volna végig rajtuk, a város megtelt lesóványodott, gondtól és kétségbeeséstől gyászoló emberekkel. A végrehajtó tászekerek pedig dühöngnek minden utcában, butor, gép, munkapad, irásztal kerül rájuk és hiába a sikoltozás, a könyörgés a kézzel fogható nincstelenség, a nyilvánvaló fizetési képtelenség: nem és nem... fizetni, az első állampolgári kötelesség az adót megfizetni és hátralékra nincs haladék...

De hát miért? Miért ez a pergőtűz, ez a kíméletlen sarc, éppen erre a városra? Hát nem lehet az adót behajtani „szigorral”, csak ugyan komoly szigorral, semmi kifogásunk ellene, komoly, de nem tekintet nélküli szigorral, szigorral és mégis megértéssel, szigorral, eréllyel, de nem kegyetlenséggel?

A falusi lakosság katasztrofális egészségügyi viszonyairól megdöbbentő számokat közöltek a parlamentben

Vannak megyék, ahol 30 ezer emberre esik egy orvos. A körorvosi fizetés felét fogják kapni a falvakon praktizáló orvosok

Bucuresti, február 22. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén Constinescu egészségügyi miniszter betervezte a falvakon praktizáló orvosok államségélyéről szóló törvényjavaslatot. A törvény a körorvosi fizetés felét garantálja azoknak az orvosoknak, akik falvakra mennek praktizálni.

A javaslathoz elsőnek dr. Anghelescu nemzeti parasztpárti szöveget fel, aki rendkívül tragikus képét festette a falvakon uralkodó egészségügyi állapotoknak. A román költészetes három százalékot irányoz elő egészségügyi célokra, az osztrák kormány 15 százalékot. Nincsenek kórházaink, nincsenek gyógyszereink. A falvakon alig 1300 orvos működik, a városokban 9000. A gyermekhalálozás aránya átlag 5 ezreléket tesz ki évente. Tizenöt év alatt meghalt egymillió 800 ezer gyerek, akik közül egymillió 600 ezer orvos nem is látott, rossz egészségügyi szervezetünk következtében.

A városokban sem tulságosan jó a helyzet, de ott legalább átlagban 1334 emberre esik egy orvos. Ebből a szempontból a legelőnyösebb helyzetben van Cluj, ahol 490 és Kisenev, ahol 500 emberre esik egy orvos. A falvakon az átlag 15 ezer. Campulungban, a széki megyékben, Brasovban 8-10 ezer Arad, Bihor, Cluj, Some, Satmar, Mures, Tarnamegyékben, Putnában és Tutovában 10-12 ezer emberre esik egy orvos. Vannak

azonban megyék, ahol 30 ezer emberre esik egy orvos. Dolj, Mehedinti, Gorj, Teleorman, Dambovita, Tigina, Balti, Dorohoi megyében 20-30 ezer emberre esik egy orvos, Romanatiban pedig 30 ezer emberre felül.

Az emberek tömegesen halnak meg tuberkulózisban, anélkül, hogy orvoshoz menjenek. Vannak falvak, amelyek kilométernyi távolságokra vannak autobuszmegállókól és vasúti állomásoktól és 600 kilométernyire a városról. Itt egyszerűen borzalmas állapotok vannak.

Zamfirescu is hasonló értelemben szólal fel. Felolvassa a Vestul című lapnak néhány adatát a Bánátról és Olteniáról, a falvak egészségügyi állapotát illetőleg. Amikor Rabindranath Tagore leányával együtt Bucuresti és Constanta között autózott, a leány így kiáltott fel: „Istenem, hisz ez éppen olyan, mint India!” A mi állapotainkat az indiai kultúra állapotával hasonlította össze.

Anghelescu folytatva beszédét kifejtette, hogy a maga részéről nem ellenzi a javaslatot, de szükségesnek tartja, hogy a nagyszabású terv keretében orvosok, kórházak és gyógyszereszek álljanak a parasztság rendelkezésére. A falvakon praktizáló orvos hatósági rendeltetése kell hogy legyen gyógyítsa a szegény parasztokat.

A törvényjavaslathoz ezután Constantinescu Bordeni szöveget fel.

A francia nevelésügyi miniszter a kamarában kategórikusan elutasította a külföldi diákok jogainak megcsorbitását célzó követelést

„Franciaországnak a világra gyakorolt befolyása forog kockán”

Párizs, február 22. (Rador). A nemzeti nevelésügyi miniszter ma a kamara előtt megszövegezte a francia egyetemeken tanuló idegen hallgatók jogait. A miniszter megállapította, hogy a francia orvostanhallgatók tiltakoztak az idegen diákok nagy száma ellen. Mikor az idegen diákok francia állami diplomát kérvényeznek, hogy Franciaországban praktizáljanak — mondotta a miniszter

akkor ugyanolyan garanciákat kell kérnünk tőlük, mint a francia hallgatóktól, de nem léphetnek fel megszorító intézkedésekkel azok ellen, akik csak tanulni jöttek hozzánk. Franciaországnak a világra gyakorolt befolyása forog kockán és nem szabad azal kompromittálják egyetemünk privilégiumát: a kultúra terjesztését az emberiség számára.

gorral, szigorral és mégis megértéssel, szigorral, eréllyel, de nem kegyetlenséggel? Nem lehet? Csakugyan nem lehet?

Hiszen mi nem is kérünk — ha még lehet egyáltalán kérni — annyi elnézést, annyi gyöngédséget, mint amennyivel például a bucaresti vállalatokat halmozzák el. Hiszen mi alig szusszantunk felháborodásunkban és dőbberetünkben, mikor a bucaresti sajtó leplezte, hogy vannak regái mammut-vállalatok, amelyek évek óta nem fizetnek adót, még egy banit sem!

szik a kést, mégis eszünkbe jut ez a dolog. Ha olyan sürgős, olyan égető az a pénz, amit az adóhátralékokból akarnak beinkaszálni, szorítsák meg ezeket a bizonyos vállalatokat egy küssé.

Nem nagyon, de csak mondjuk, hátralékuk egytizedrésze erejéig.

Meglátják, hogy egy ilyen kicsi vidéki város, hogy fellelégek, ha az adópréssé karja egy tízedrésnyire másfele billen.

Talán az egész hátralékunk kikérülhetne abból az egytizedből...

Külpolitikai figyelő

A londoni egyezmény körül. A „Macon” katasztrófája mellett mit számítanak a londoni egyezmény körüli tárgyalások! A nagy amerikai léghajó lesuhanása — sok más léghajószerecséltenség után — súlyos és talán halálos csapás volt a főleg német érdekeltségű léghajógyártásra. Vagy a berlini autókiallítás mellett. Most Berlinből német szöveg szerint afrikai zajjal az európai automobilpiac meghódítására indultak. Most, miután Citroen bukása után a franciáktól elbódíthatják talán az európai hegemoniát, számítanak ezen nagy harcok, vereségek mellett Laval, Simon és Hitler diplomáciai dokumentum-csata!

Hát nagyon is sokat számítanak. A háboru utáni évek legnagyobb diplomáciai háborúját vívják meg most mosolyogva, finoman, udvariasan.

Hitler ma úgy beszél, mintha Stresemann támadt volna fel benne. Az a locarnói Stresemann, akit Hitler a német nép elenségének deklarált, földig mocsokolt. Most Hitler éppen úgy, mint Stresemann, engedékenységet mutat nyugat felé; a légi egyezményt alá akarja írni, mint ahogy Stresemann is megkötötte a locarnói szerződést. De a szabad kéz politikáját akarja folytatni kelet felé, éppen úgy, mint Stresemann. Mert ez az örök harcias német külpolitika. Megosztani a nehézségeket, hogy egyenként oltja meg őket az ember porosz ököllével. Stresemann és Hitler közös mesterének, Bismarcknak a külpolitikai felfogása ez, a német külpolitikai valóságokra épült felfogás, amelyet nem változtatnak meg a forradalmak. Mint ahogy az oroszok külpolitikájára sem változott lényegileg az utolsó cár halála óta. És ez az örök harcias német külpolitika vívják most harcát a franciákkal.

Es a harc azért nem közönségesen nagy-méretű, mert a háboru óta most először veszik fel a franciák nyitott a harcot az ellen a német felfogás ellen. Locarnóban respektálták ezt a felfogást. Belegyezett Briand abba, hogy a németek ne garantálják a keleti határakat. Emiatt is vesztették el Lengyelországot a franciák. De most szembe helyezkednek. Békegaranciákat kérnek az összes vonalakon. A francia felfogás szerint a légi egyezmény, a római konvenció és a keleti paktum elválaszthatatlanok. És úgy látják, hogy Simon osztja Laval véleményét. Drágán is vásárolta meg Laval az angol szövetséget: a versaillesi szerződés katonai szakaszait adta érte. De azért is nagyon erős a francia álláspont, mert Laval maga mögött érezheti Mussolinit és Litvinovot. A francia álláspontot tükrözi vissza ugy az olasz, mint az orosz jegyzék.

Hitler válaszában célja az angol-francia szövetség meglazítása és a keleti és nyugati kérdések elválasztása volt. A Bismarck—Stresemann—Hitler politika. De ez az első kísérlete sikertelen maradt. Simon Hitler válaszában vétele után azonnal érintkezésbe lépett a francia diplomáciai körökkel. És arról van szó, hogy olyan választ küld a Wilhelmstrassenak, amelynek értelmében Laval a Berlinbe való elküldés előtt ismerni fogja és amelyhez hozzájárulást fogja adni. Az angol-francia szövetség szilárd tehát. De mi több: minden megmarad a londoni állapotokon. Simon nem enged el külön választani a keleti kérdéseket a nyugatiaktól. Pedig ez a kényes pont. Az angoloknak, ezt mindenki tudja, nem szívügye a keleti paktum, az oroszok bekapcsolódása az európai politikába. Ettől sokat reméltek Németországban. De mégis köti magát Anglia a keleti paktumhoz is. És ez nem csoda. Békegaranciát lát Simon a keleti paktumban, ezért ragaszkodik hozzá. Hisz csak ezért járult hozzá Anglia Szovjetországnak a Népszövetségbe való felvételéhez is.

Hitler első veresége volt ez. De a győzők diplomata. Hitler külön angol-német tárgyalásokat ajánlott. Nem zárkózik el Simon. Érintkezésbe lépett a franciákkal, megbeszéli Lavallal a német-angol tárgyalások programját és azután a franciák bejegyzésével külön is tárgyalhat a németekkel. Simoa ügyessége, amely néha határozatlan lavirozás lett, most valóban ügyesség volt: meg tudta őrizni az angol-francia szövetséget a

kondoni alapokon és tudott mégis nem szakítani a németekkel.

Nem mintha most már biztosítva volna a további tárgyalások lehetősége. Arról van ugyanis szó, hogy a francia felfogás szerint Sanaon csak akkor tárgyalhat külön a németekkel, ha ők előzőleg elfogadják a keleti és nyugati kérdések elválaszthatatlanságának francia tételét. De hát éppen ez a nagy probléma.

Eppen ezért még nem lehet tudni, hogy milyen lesz pontosan az angol válasz. Csak annyi biztos, hogy az angolok lényeges dolgokban a franciák mellett vannak és hogy hosszú ideig tartó tárgyalásokról van szó. Azt a módszert fogják követni, amely a római egyezményhez vezetett. Hosszu, alaposan előkészített diplomáciai tárgyalások fogják megelőzni a nagy találkozásokat.

Az olasz jövő és az abessziniai konfliktus. Az olaszok jövője Afrikában van, mondta Mussolini, mint ahogy Vilmos császár a németek jövőjét a tengeren látta. És érdekes, hogy most az olaszok éppen úgy, mint akkor Vilmos császár, az angolokkal találják magukat szemben. Más volt az angol szembelénykedés akkor és más most. Most a legnagyobb kolonialis birodalom nem szivesen látja, hogyha hatalmi eltolódások történnék Afrikában. Az abessziniai angol ügyvivő már közvetít is, miközben az olasz hadosztályok Afrika felé hajóznak és mikor az egész angol sajtó felháborodással ír az olasz részleges mozgásokról. Lehet, hogy most sikerülni fog elsimítani a konfliktust. Lehet, hogy most Mussolini részletredményrel is meg fog elégedni: semleges zóna létesítésével is beéri, ami első lépést jelent az annexió felé. De biztos az, hogy tulajdonképpen Mussolini Abessziniát olasz protektorátus alá akarja helyezni. A klasszikus ügy: Abessziniában belső zavarái, amelyeket csak Mussolini tud elintézni.

Es az is érdekes, hogy a francia sajtó igen mérsékelt hangon ír. Békét remél és bizik Mussoliniban. A francia sajtó szerint Mussolini csak azért mozgósítja a hadsereget, hogy ne kelljen használni. Megfélemlít, mint ahogy a múlt évi Anschluss-kísérelt alkalomával az olasz hadsereg egy részét a Brennernél vonultatva fel a németek okulására. Sőt még többször is Párizsban az olaszok eljárása. Lantey maréchal módszerét követi Mussolini, mondják ok. Lantey, a nagy francia kolonizátor is nagyon kevésszer harcolt, de annál többször vonultatva fel hadseregét. Lantey módszer? De ennél van egy modernebb módszer már, a japánok módszere, amely Kinával szemben olyan nagyszerűen bevált. És a francia jókaratú kommentárok oia a római egyezményben van. Nemcsak a hivatalos is bevallott földterületeket kapták az olaszok Afrikában, hanem — úgy látszik a franciák teljesen szabad kezét engednek nekik.

Az angolok nyugtalanok, a franciák nem törődnek és a németek? A németek örülnek és egyáltalában nem titkolják örömlüket. Annak örülnek olyan nagyon, hogy most az olaszok figyelme elterelődik Európáról, Ausztriáról. De meg is kapták Mussolini válaszáat. Az abessziniai események miatt nem eszünknek az olasz csapatok létszámát a Brennernél.

Schuschnigg és Berger-Waldenege Nyugaton. Az osztrák miniszterek most Párizsban vannak, de átmennek Londonba is. Az osztrák kérdéseket akarják most újra megbeszélni. Es most újra szükség van az osztrák probléma megvitatására. Nemcsak a római egyezmény miatt. Más események is merültek fel. Ausztriában megint minden forr. A saarvidéki szavazás óta kezdenek megint erőteljesen mozgolódnai a hitleristák, új leiket öntött beléjük a lopott siker. Es igen könnyű volt nekik újra feltámadni, mert Schuschnigg kesztyűs kézzel bánt velük és majdnem hogy teljesen kibékült németországi barátaikkal. Es az is meglátszott a tavalyi februári vérengzések éfordulóján, hogy a kommunizmust sem sikerült kirtania Schuschnignak, pedig ezt akarta volna. Nagy ünnepeképe középette fogadják Schuschniggot Párizsban, de nem bíznak benne. Es ha hivatalosan mást is mondanak, magukban a kormányon levők is Léon Blumnak és azoknak adnak igazat, akik az osztrák államférfiak ellen fognak manifesztálni. Schuschnigg Hitler felé néz. R. J.

SZÓTÁR-ÓRIÁS

Dr Cherestiesiu
1100 lap: magyar-román 300 helyett 150 lej
Két kötetes, 2000 lap: magyar-román
600 lej helyett 300 lej
200 lap: román nyelvtan 100 helyett 45 lej
Együtt: 4 kötet, féléveskönyvbe kötve, 3800 lap, 495 lej. Postán utánvételt portómentesen.

LEPAGE -nál Cluj

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét.

Tizenhét héber diákot avat a jeruzsálemi egyetem

Erdélyi fiuk és németországi menekült diákok héber diplomával a kezükben

Ez a hely, ahol Titusz állott 1900 évvel ezelőtt. Itt, a Scopusz hegyen állottak kőhajítógepei és innen ostromolták és rombolták szét a római lövedékek a salamoni szentélyt. S ide látzanak a templom helyén álló Omármecset kupolái...

Azóta új szentély támadt Izraelben a Scopusz-hegyen: a zsidó tudomány temploma, a héber egyetem.

Halleluja

Az egyetemi könyvtár előtt, amely az egyetemmel szemközt áll, autók és autobuszok hozzák fel a hegyre az ünneplőket, akik az avatásra jönnek.

A nemzeti könyvtár nagy terme ragyogó díszbe öltözött. Színes keleti, perzsa szőnyegek omlanak alá a szemközt lévő falról és szőnyegek borítják a hatalmas emelvényt is. Pálmák, detszákbán álló citromfák és keleti dísznövények képezik az emelvény keretét. Ide sorakoznak fel az egyetem alapítói, konzulok, köztisztviselők és diákegyesületek fejei, az egyetem tanári kara és az újságírók. A terem falain kétoldalt, majdnem a mennyezetig a Judaica ritka példányai stilusos tapétát képeznek. Ez tulajdonképpen a nagy olvasóterem. Középen futószőnyeg szeli kettőbe az ezer illőhellyel felszerelt „nézőteret”. A rendezősek az egyetemi ifjúság. Kordont vonnak kétoldalt a terem közepén és az akadémia vonós- és énekklara Hallelujára, a zsolotárok egyik fejezetére zendít rá. Az ember szentélyben képzeli magát. Amikor a Halleluja felharsan megvillik a terem hatalmas titaja és Klein professzor, a magyar származású dékán vezetésével bevonul a 17 végzett egyetemi hallgató, akiket avatni fognak.

Bialik és Rotschild báró emlékezete

Aztán Wachope főkörmányzó, Weizmann Magnes rektor, Ussischkin, Schemarja Lewin és mindazok, aki a héber egyetem alapítói közül e napon az országban találhatók. A főkörmányzó belépésekor az akadémiai zenekar a himnuszot játssza. Az emelvény közepén Magnes rektor foglal helyet. Egyik oldalán a főkörmányzó, a másikon Weizmann. A rektor és Weizmann között üresen áll egy szék feketebe borítva. Az elmúlt évi avatóniáhpélyen velünk volt még Izrael nagy költője, tudósa és prófétaja: Chaim Nachman Bialik. Ma üres ez a hely.

Nekünk, akiknek megadatott öt szemtől szembe ismerni és szavait saját szájából hallani — mondja Magnes — az szellemében és az ő akotása szerint kell munkánkat tovább folytatnunk. Mi telve vagyunk köszönettel azért, amit adott nekünk és nem mulik el nap, hogy ne érezzük a gyászát.

De nemcsak prófétánk és költőnk, hanem Izraelnek egy másik vezére is elhullott ebben az évben, Benjamin Zéév Rotschild. Első volt ő korunk vezetői között, aki már 11 évvel ezelőtt nyújtotta kezét a héber egyetem ügyéhez. Arany oszlopai voltak ok az egyetemnek. Mindkét oszlopunk emléke legyen áldott — fejezi be a rektor — és ezer ember áll fel néma kegyelettel. De Izrael nem övezge. Az élet folyik és már látjuk az új nemzedék bimbóit nyitni és magasra szállani.

„Bösém Elohé Jiszráél...”

Kis minján, 17 avatásra váró diák az első sorban... Láttunk még avatást román és magyar egyetemeken is. Es nem első ízben veszünk részt héber ünnepegen sem Palesztinában. Mégis elementáris erővel hat ez a ceremónia... Hallelujával kezdődik és „bösém Elohé Jiszráél”. Izrael istene nevében történik az avatás.

A rektor és dékán jókívánása az ősi nyelven és az ősi tanból szól: „Elohé Jiszráél jihje lészrochem”, Izrael istene legyen segítségünkre...

Lázás rohamban kergetik egymást leikszemeim előtt az európai kulturáramok egye temeinek egységes cégtáblái: numerus clausus. A gálat országainak füllünke hasogó örök mottója. Es nem csoda, hogy amire az ünnepege végén a Hatikva csendül fel, amelyre a főkörmányzó alakja is katonásan kiegyenesedik, feltartóztatlanul ott csillog szemükben az ősi német könyve.

Örömmel könyve és munka verejtéke teszi terméknnyvé a 2000 év óta elhagyott földet. Kicsi ország, négyzetkilométerrel még Belziumot sem érik el, de az egyetlen rög a világ egyetemen, ahol a zsidó diák és a zsidó tudomány hatalmas multjának génuszában ragyoghat. Egyetlen rög, ahol a zsidó diák is otthon van.

Két diák németországi menekült. Egyik a berlini, másik a kónigsbergi egyetemről került fel a Scopusz hegyre. Csak félévük volt még hátra.

Kérdezzétek meg németországi tanulóinkat, — így szól Magnes, a rektor —, hogy mögötte van-e a héber egyetem nívója az elhagyott német egyetemeknek?

Es büszkeség tölt el bennünket, hogy ez a még ki sem épített, fiatal tanház, amely minden állami támaszt nélkülöz és még odáig sem jutott el, hogy tervezett fakultásait mind felállítsa, máris versenyre kelhet más nemzetek évszázados egyetemeivel nívbán, tekintélyben és tudományos munkában. A héber egyetem jelképe a vasakat, amely ezt a színvonalat mindenkor meg fogja őrizni.

Az avatottak közül négy erdélyi fiu. Egyik Clujról származik, Rosenberger Áron, a Tarbutnak volt növendéke, Getler István (Benzion) Timisoaráról, Hecht (Sáróni) Sighetről és Goldstein (Zahavi) Targumuresről. 17 közül 4, nem lebecsülendő százalék Erdély számára, amely mindjobban begyökeresedik Palesztina lüktető életébe.

Boldog erdélyi anya

A legboldogabb anyák között ott látjuk Rosenberger Béninét, aki 10 évvel ezelőtt ment ki innen az erdélyi kolónia földjére. A kolozsvári nőegylet ismert alakja volt Rosenberger Béninét, ma az erdélyi kolónia özanyja Palesztinában. Amikor ránézek, szememben könny csillog. Az ő fia áll az emelvényen és veszi át a rektor kezéből a héber diplomát. Ez az első alkalom, hogy oda-hagyja a kolóniát, Kfar Gideont, amelynek kezdetlől fogva minden küzdelmében, bajában kitartott. Ma Jeruzsálembé jött, a szent város falai közé, hogy a Scopusz hegyen nyerje el csodálatos energiájának, fáradhatatlan munkájának jutalmát, fia avatását a héber egyetemen. Az ország egyik legjobb héber tanítója ő, a szerény és szorgalmas diák, akitől a magyar ajku palesztinaiak a héber nyelv első szakavatott oktatásában részesülnek. Majdnem valamennyit ő tanítja. Másik fia a kolóniához maradt hű, őt a föld szeretetére nevelte.

Sáróni, a sighet-i Hecht-fiu a másik, akit ismerek. Ismerem vívódásait, inségét, amelylyel a zsidó tudományért éveken keresztül küzdött. Hol egy héber lap sportrovatvezetője, hol pedig magos mérőruddal és és jelző vasalkal a kezében keresi kényerét. Egy földmérés iroda munkásaival napszámra jár a szorgalmas filozófus, napról napra. A tanulásra csak az esti és éjszakai órák maradnak.

Select Muzgó
JOAN CRAWFORD
közkedvelt művésznő legújabb szenzációs slágere:
NEM MINDIG A NŐ AZ OKA
egy szegény lány különös karrierje. Partneréi:
GENE RAYMOND és FRANCHOT TONE

Izgalmak a mesterséges arany körül

„Uj nemzetközi értékalapot kell majd találni”

Párizs, február 22. Az alchimista Dunikowski San Remóban folytatott kísérletei, amelyek állítólag jó eredménnyel jártak, Párizs közgazdasági köreiben bizonyos izgalmat váltottak ki. A Petit Journal értesülése szerint Truchy, a párizsi egyetem jogi fakultásának mezőgazdaságtani tanára kijelentette, hogy amennyiben Dunikowski találmánya csakugyan lehetővé teszi az aranyérme az eddiginél jóval nagyobb mennyiségben való kivonását, ez a felfedezés messzemenő pénzügyi és társadalmi zavarokat idézhet elő. Valószínű, hogy ebben az esetben rövid időn belül fel kell adni az aranyalapot és új nemzetközi értékalapot kell majd találni. Franciaországban különösen sürgösen kell majd intézkedést hozni, mert a Francia Bankot a

Influenza ellen használjon
Szt. László
fertőtlenítő szappant,
megóvja mindennemű járványos és fertőző betegségektől!

A héber egyetem egyelőre a kutatás céljaira alapított, de előkészítő és nevelőmunkával, amelyet az ország ifjúságának nyújt, nagy gyakorlati jelentőségre tett szert. Es az orvosi fakultás felállításával, amelynek alapkövét immár lerakta az egyetem, még jobban ki fogja bővíteni határait.

A héber diák

Az egyetem hallgatói valamennyien hebraizálják családi és keresznevüket. 500 diák iratkozik be évente. Héber irodalmat, matematikát, talmudot, az izlám kulturáját, Palesztina-tant, kémiát, zsidó történelmet és filozófiát tanulnak. Tanulmányi idejük alatt óraadásból, irodalmi munkából, újságírásból és fizikai munkából élnek. Ha színjátszó moziba megyünk, ott találjuk a mi egyetemi ifjúságunkat, mint jegyzeteket és ha a kolóniák narancsait látogatjuk meg, nem egyszer látjuk őket a narancsszedés munkájában, amikor az egyetemen szünet van. Es még valami: 18 évtől 42 évig minden korosztály képviselve van az egyetemi hallgatók sorában. Rabbí Akiba is 40-en felül volt már, amikor először nyitotta fel a könyvet, amelynek örökösökéül ismerője lett. Vannak akik hét-nyolc, sőt kilenc évet is töltenek az egyetem falai között, holott 3-4 évvel előbb is végezhetek volna. De, a héber diák szívvel-lélekkel adja magát a tudományak. Így volt ez már a kezdet éveiben is, amikor még semmi biztosítékot nem nyújtott gyakorlati cél elérésére az egyetem. Magáért a tanért tanulnak, a tudomány iránti égő szeretetből.

Ebben az országban, amelyet építünk, küzdelmes, nehéz ám a jövő. Itt nincs kije-lölve az akadémiai út. Ha lüktet benneteket a zsidó szellem, munkátokat a helyes irányba fogjátok vezetni és én hiszek ebben. — „Tihju lötiferet ulötóelet láárec hammoledet!” — Legyetek az egyetem díszere és szülőföldetek hasznára. — így fejezi be Weizmann az avatás ünnepegeit és szavai úgy hangzanak a Scopusz hegyről, mint a kirnyilatkoztatás igéi.

Messze visszhangozza a tudomány hegye: Tóchi haunverszitá haivrit, — éljen a héber egyetem!

Ohibaum Etus

A gyilkos nőt gyilkos

Fantasztikus bűnök

Bucuresti, február 2

Az egész fővárost martarja Pastia Constanmazott táblabíró gyilkóta még a leleplezésbővült. Az öregege mint azt a helyszíntatják — beteges hajneki szenvedélyei szertották ki. A Dimineariportot között tegnaplelkiismeretét, mint aztájába, Meri-Petchibe megállapította. még két nő megEzenkívül még emberivettett el Pastia, aki asorát hozta le szülőfaldék hangos volt abotrányaitól.

Az újságíró megállapírónak a faluban szamit readre-rendre elkis vidéki kastélyt is, követte. Csak hat holdmégis legyen valamije a kastély eladásá után. tövel. A falubeliek fmesélnék Pastiáról. Milyen botrányokat renReggeltől estig, estétől bézólások után minden hogy egy vérsere vert r ből és kapott védelmet vagy a bíró házában. tok azt is, hogy Pastiahefi a lelkét.

A legfantasztikusab szöke nő története. A jesuc ezredesné vette rendbehozatta az épülettatta a földet. Amikor nyékén egy kerítést akalások megdöbentő felástak a földből egy hullinduló holttest rövidrev hullája volt. A parasztPastia egyik szeretőjét, egész falu ismert. Melltak, amelybe az Angela szöke Angelát néhány nHogyan lehetséges az találnak és minden totik? Ioan Putea csendtétéle szerint a holttesttárk. Abban az időben vezető volt a csendőrtajanu jelentést tett a nek a történetről és ameg a nyomozás vezető A szakaszvezető azt ben, hogy a halott ügyémáció nem futott be é engedélyt kért. Az ügy engedélyt...

Igy került Angela alyett a Meri-Petchi terjól emlékeznek a nőre, váratlanul eltűnt a birtúnt fel, mert ismerték tudták, hogy a táblabír a nőt maga mellől. Madotta a szomszédainak, utazott Bucurestibe.

Ez volt az egyik áldoznak azonban a faluban is. Ezt a ügyet a Pierbinörmester intézte, pontos szzler, mint Vártajanu. Pastianak ugyanis ké voltak. Es pénze is volt.

Az emberlélesi kísérlet a volt táblabíró. Ez hogy a birtokát eladta agyonlőtt Ana Voicuval, ahol Neculae Ene kocst. Itt felvett egy parasztnéhány holmit a városban előre kérte a pénz nagyon felbőszült. A lábából Ana Voicu is és fizesse ki előre a pábotrányat. Erre Pastia re — Te vagy az oka — felé —, hogy ebben a fcsincs bennem bizalma. Pastia már-már e amikor közbelépett a kotta fegyverezni. A düh

A gyilkos bucuresti táblabíró még két nőt gyilkolt meg vidéki birtokán

Fantasztikus bűnök terhelik a beteges hajlamu ember lelkét. Egy újságíró felfedezérei Pastia Constantin falujában

Bucuresti, február 22. (Az Uj Kelet tud.) Az egész fővárost még ma is izgalomban tartja Pastia Constantin bucuresti nyugalmazott táblabíró gyilkossági pere, mely azóta még a leleplezéseinek egész sorával bővült. Az öregedő nyugalmazott táblabíró — mint azt a helyszínen talált nyomok mutatják — beteges hajlamu bűnöző volt, akinek szenvedélyei szerencsétlen nők életét oltották ki. A Dimineata szenzációs leleplező riportot közölt tegnap Pastiáról, akinek lelkiismeretét, mint azt a lapnak a bírójává, Meri-Petchibe küldött munkatársa megállapította,

még két nő meggyilkolása terheli. Ezenkívül még emberölési kísérlet is követett el Pastia, aki a nőknek egész hosszú sorát hozta le szülőfalujába és az egész vidék hangos volt a betegeshajlamu ember botrányaitól.

Az újságíró megállapította, hogy a táblabírónak a faluban száz hold birtoka volt, amit rendre-rendre eladogatott. Eladta a kis vidéki kastélyt is, ahol szörnyűségek elkövettek. Csak hat holdja maradt meg, hogy mégis legyen valamije a községben, ahová a kastély eladása után is ellátogatott szeretőivel. A falubeliek fantasztikus dolgokat mesélnek Pastiáról. Mindenki tudja, hogy milyen botrányokat rendezett a kastélyban. Reggeltől estig, estétől reggelig tartó dorobozások után minden esetben megtörtént, hogy egy véresre vert nő menekült ki a házból és kapott védelmet parasztoz, a jegyző, vagy a bírő házában. De tudják a parasztozok azt is, hogy Pastiának még sok bűn terhel a lelkét.

A szökehadju nő hullája

A legfantasztikusabb ezek közül egy szöke nő története. A Pastia-birtokot Străjescu ezredesné vette meg, aki azonnal rendbehozatta az épületet is és felvirágoztatta a földet. Amikor azonban a ház környékén egy kerítést akart építtetni, a munkások megdöbbentő felfedezést tettek. Kistásk a földből egy hullát. A már oszlásnak induló holttest rövidrevágott haju szöke nő hullája volt. A parasztozok felismerték benne Pastia egyik szeretőjét, akit egyébként az egész falu ismert. Mellette egy brost találtak, amelybe az Angela név volt bevésvé. A szöke Angelát néhány nap mulva eltemették.

Hogyan lehetséges az, hogy egy holttestet találnak és minden további nélkül eltemetik? Ioan Putea csendőrmester tanúságtétele szerint a holttestet valóban megtalálták. Abban az időben Vărtajanu szakasz vezető volt a csendőrség parancsnoka. Vărtajanu jelentést tett a bucuresti ügyészségnek a történetekről és az ügyességét őt bízta meg a nyomozás vezetésével.

A szakaszvezető azt küldte be jelentésében, hogy a halott ügyében semmiféle reklamáció nem futott be és ezért temetési engedélyt kért. Az ügyesség megadta az engedélyt.

Igy került Angela a bonctani asztal helyett a Meri-Petchi temetőbe. A falusiak jól emlékeznek a nőre, aki 1934 áprilisban váratlanul eltűnt a birtokról. Senkinek nem tűnt fel, mert ismerték Pastia ügyeit és tudták, hogy a táblabíró gyakran elkérgette a nőt maga mellől. Maga Pastia azt mondta a szomszédainak, hogy Angela visszautazott Bucurestibe.

Még egy halott...

Ez volt az egyik áldozata Pastiának. Tudnak azonban a faluban egy másik hulláról is. Ezt a ügyet a Fierbinti községbeli csendőrmester intézte, pontosan ugyanolyan módszerrel, mint Vărtajanu.

Pastiának ugyanis kintinó összeköttetései voltak. Es pénze is volt.

Emberölési kísérlet

Az emberölési kísérletért perbe is fogták a volt táblabíró. Ez már azután történt, hogy a birtokát eladta. A Bucurestiben agyonlőtt Ana Voicuval ment ki a faluba, ahol Neculae Ene kocsmárosnál szállt meg. Itt felvett egy parasztot, hogy vigyen be néhány holmit a városba. A paraszton azonban előre kérte a pénzt, ami fölött Pastia nagyon felbőszült. A lármára kijött a szobából Ana Voicu is és kérte Pastiát, hogy fizesse ki előre a parasztot, ne csináljon botrányt. Erre Pastia revolvert rántott:

— Te vagy az oka — kiáltott az asszony felé —, hogy ebben a faluban már senkinek sincs bennem bizalma.

Pastia már-már elsütötte a revolvért, amikor közbelépett a kocsmáros és le akarta fegyverezni. A dühöngő ember azonban

elsütötte a revolvért és a golyó a kocsmárosnak a combját furta keresztül. Enet sokáig kórházban ápozták. Ebben az ügyben Pastia ellen megindult az eljárás és márciusban már meg is lett volna tartva az első tárgyalás a bűnyűben.

Pastia elintéz egy jegyzőt

Pastia ügyei nagy felháborodást keltettek a falomita mellett elhúzódó kis faluban és Stelian Ionescu jegyző többször kikelt ellene. A jegyző több ügyben tanuskodott Pastia ellen, aki elhatározta, hogy bosszút áll rajta. Elsősorban feljelentést tett ellene

Százával irták alá a bucuresti ügyvédek a numerus valachicus követelést

Bucuresti, február 22. Az ilfovi ügyvédi kamarában C. Jocu elnökle alatt tegnap értekezletet tartottak azok az ügyvédek, akik a numerus valachicus bevezetését követelik. Vasiliu-Cluj után, aki rámutatott a numerus valachicus szükségességére, Murgeseanu ügyvéd szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy a kamara dékánja Petrovici nem képviseli azok álláspontját, akik kérik az intézkedés bevezetését, sőt az ellen nyilatkozott, ahelyett, hogy minden kommentártól tartózkodott volna. Miután nem

képviseli a testület többségét, vissza kell vonulnia a kamara éléről. Murgeseanu kérte az ügyvédek, írják alá a rendkívüli közgyűlés összehívására vonatkozó kérvényt. Istrate Micescu rámutatott az ügyvédek kívánságainak alaposágára, mikor a proporcionálitást követelik azok számára, akik jönnek. Ez jogos és törvényes egy nemzet, mint legális szempontból — hangsúlyozta Micescu. A rendkívüli közgyűlés összehívását kérő felterjesztést többszáz ügyvéd írta alá.

KATHARINE HEPBURN

a csillagok csillaga!!!

Ulmanis, Lettország diktátora tagadja, hogy üldözi a kisebbségeket

A keleti paktumhoz való csatlakozás csak föltételes. „Aki termelő munkát végez, drága számunkra”

Riga, február 22. A napokban egy svájci újságíró ellátogatott Lettország diktátorához, aki tudvalevőleg a koalíciós parlamenti kormány elnöke volt és 1934 május 15. éjszakáján szíjjelkergette a parlamentet, lezáratta az exponált politikuskokat és átvette diktatórikus rendszerrel a hatalmat. Ulmanis a legnépszerűbb embere Lettországának, akit az állam megalkotójának tekintenek. A szabadságharcokban, mint egyszerű katona vett részt, paraszt származásu, rendkívül értelmes fej és diktatúrájának egészen paraszti jellege is van. Az újságíró így írja le a diktátorral való találkozását:

— Ulmanis nem szereti, ha diktátornak mondják. Közvetlen, friss temperamentum, aki ezuttal sokkal jobb színben van, mint nyolc hónappal azelőtt, amikor a hatalom átvétele után meglátogattam.

Megkérdeztem tőle, hogy érzi magát egy ember, akiről állandóan irnak és beszélnek és valósággal be van idegződve

néhány millió ember agyába és szívébe. — Egyedül az embertől függ — mondtam Ulmanis, — hogy valaki befolyásolhatja-e magát az ilyen dolgok által, vagy sem. En nem vagyok becsvágyó és hatalmi örületben sem szenvedek. A sok hódolás tehát alig befolyásol. Nem mondom, a szeretet és helyeslés azért jól esik és impulzust szerzek belőle további munkámhoz.

Az újságíró ekkor utalt azokra a közgazgatási büntetésekre, amikkel egyeseket sújtottak azért, mert Ulmanisra és miniszterekre megjegyzéseket tettek. A diktátor mosolygott és határozottan tiltakozott:

— Kivételes állapotban vagyunk. De mondja, észrevett maga országunkban valami különös dolgot, ami az embereket szabadságukban gátolja? A személyi sértéseket persze megtoroljuk, de nem a személyek miatt, hanem mert az állami autoritásra ügyelniük kell. Hallottam valakit azért büntettek meg, mert engem vén em-

Akiba csudálatos élete irodalmi törvénszék előtt

Előadó: Dr. Weiss Jenő

Előadó: Danzig Hillél

Védő: Jámbor Ferenc és dr. Pollák Sándor

Védő: Giszkalay János

Védőtanúja: Prof. KLEIN ELIJAHU

Febr. 25-én, fél 9-kor az Unitárius Kollégiumban

A ZORD IDŐ

beálltával elmaradhatatlanul megjelenik a

SPANYOLLÁZ, NÁTHA, INFLUENZA, védekezzenek ellenük idejében!

MINDENKI saját tapasztalatból tudja, hogy a rossz időjárással egyidőben fellépnek a fertőző betegségek, amelyek látszólag inkább kellemetlenek, valójában azonban rendkívül veszélyesek ezért ellenük idejében kell védekeznünk. E célra fertőtlenítőszere van szükségünk, amely a szájjüreg megtisztítja a baktériumoktól. A legmegfelelőbb szer az ANACOT pasztilla, amelynek kényelmes szopogatása által annak aktív formaleghyd tartalma tartós és biztos hatást fejt ki. Az ANACOT pasztilla hatóanyagait állandóan bevonva tartják a nyálkahártyákat, miként nemcsak mechanikus, hanem desinficiens hatást is váltanak ki. Ha rendszeresen szopogat ANACOT pasztillát, úgy megvédi szervezetét a fertőzésektől!

30 pasztillát tartalmazó fiola ára 37.— lei.

A Dr. WANDER üzeme készítménye.

bernek jellemzett. Ez csak rossz tréfa lehet! Elvégre öreg ember vagyok, ha nem is vagyok vén. Ezt rólam bárki állíthatja, akár jóhiszeműen, akár nem.

Ezután szóba kerültek az intézkedések, amelyeket a kormány a kisebbségek ellen fogantatosított.

— Erről szó sincs — jelentette ki energikusan Ulmanis. — Május 15-én az összes nemzeti újjáépítő erők koncentrációjának és egységének a szimbóluma. Országunk minden polgára, aki termelő munkát végez, drága a mi számunkra, tekintet nélkül arra, hogy a többségi nemzethez, vagy nemzeti kisebbséghez tartozik. Szó sincs róla, a kormány semmiféle rendszabályt nem léptetett életbe a kisebbségek ellen. Egyetlen kisebbséget nem csorbítottunk meg jogaikban, természetesen a zsidókat sem. Nagyon sajnálom, ha a külföldi sajtóban mást állítanak.

Ulmanis egyuttal Lettland külügyminisztere és Genfben nagyon jól ismeri szlovákiai alakját. Szó került a keleti paktumról. A miniszterelnök erről ezeket mondotta:

— Lettország állásfoglalása a keleti paktum tekintetében teljesen tisztázott. A moszkvai deklaráció, amelyet Esztoróval együtt írtunk alá, nem hagy kétséget maga után. Arról van itt szó, hogy a lett kormány elvben a keleti paktum eszméjét készséggel támogatja, hogy abban legyen részt a Sovjetunió, Németország, Lengyelország, Csehszlovákia és a Balti államok. Minthogy a paktum eredeti szövege ismeretlen előttünk, Lettország fenntartja magának a jogot, hogy állásfoglalását esetleg módosítsa. Abban az esetben, ha Lengyelország és Németország véglegesen lemond a paktumban való részvételről, mi új helyzet elé állottunk és szabad kezünk van azt tenni, amit jónak találunk. E pillanatban azonban semmi ok nincs arra, hogy álláspontunkon változtassunk.

A szovjetunióhoz való kapcsolatokról szólva, a diktátor kijelentette, hogy Oroszországnak a Népszövetségbe való belépése magában is olyan tény, amely alkalmas a baráti kapcsolatok további fenntartására.

— Az amerikai szakszervezeti szövetség új akciója az ötnapos munkabüntetést. New-yorkból jelentük: Az amerikai szakszervezeti szövetség új akciót kezdett az ötnapos heti harminc munkaórás munkabüntetést bevezetésére érdekében.

A nemzeti parasztpárti zsidók százalmas védekezése a numerus valahicus ellen

A nemzeti parasztpárt beszarábiai tagozatának zsidó tagjai értekezletet tartottak a vaidisták új akciója ügyében és határozati javaslatokban szögezték le álláspontjukat

Bucuresti, február 22. (Az Uj Kelet tud.) Vaida Sándor és a nemzeti parasztpárt vaidista frakciójának új jelszava, a numerus valahicus és annak visszhangja komoly aggodalmat váltott ki az ország egész zsidóságában és a zsidóság népi szervezetei fel is készülnek a küzdelemre ezen új politikai áramlattal szemben, mely súlyosan veszélyezteti a kisebbségi és a zsidó jogokat. Azon zsidók — ma már a zsidóság többségére áll ez — akik számoltak és számolnak a zsidó élet realitásaival és éber figyelemmel kísérik a világszerte megnyilvánuló politikai tendenciákat, szembe tudnak nézni azzal a fordulattal is, mely Vaida Sándor programjának meghirdetésével állott be a román politikai életben. Sokkal tragikusabb azonban azon zsidók helyzete, akik egy illúzióban ringatva magukat, szemet hunyva a zsidó élet realitáσαι előtt, a többségi pártok demokráciájába vetették minden hitüket és a pártok kereteiben vélték látni a maguk érvényesülését és a zsidó jogok védelmét is. Különösen áll ez ma a nemzeti parasztpárt zsidó tagjaira, akikre valósággal hatott Vaida Sándor új programja, mely a nemzeti parasztpárt politikájának sarkalatos tételévé a numerus cluzuszt állította be. Ez a fordulat nemcsak arcucsapása a párt demokratikus elveinek, azoknak az elveknek, melyekre a nemzeti parasztpárti zsidók minden hitüket építették, hanem teljes felborítása annak az amugy is összetekert platformnak, melyet egyes zsidók zsidó voltuk és nemzeti parasztpárti érzelmeik között hoztak létre.

A nemzeti parasztpárti zsidók gyűlése

A nemzeti parasztpártnak legtöbb zsidó tagja Beszarábiában van. A beszarábiai nemzeti parasztpárti politikusokban és tömegében még erősen élnek a demokratikus elvek — éppen ez tette lehetővé, hogy számos zsidó intellektuel lépjen a párt köztelékébe — és a beszarábiai mentalitása sehogysem tud megbarátkozni olyan gondolatokkal, melyek a szabadságjogok megsorbítására irányulnak. A beszarábiai nemzeti parasztpárti szervezetnek már több ízben kellett elveinek megtagadásával kapitulálnia: a Stere-ügyben, a Vaida-féle ostromállapotnál, stb. Érthető tehát, ha Vaida új programja fokozottabb elégedetlenséget szült a beszarábiaiak körében.

Ebben az atmoszférában értekezletre ültek össze a napokban azon beszarábiai zsidók, akik évek óta lelkes tagjai a nemzeti parasztpártnak és akiknek nagy része érdemeket szerzett a pártéletben, hogy megvitassák saját helyzetüket a pártban és valamelyes kiutat keressenek az újonnan teremtett kínos szituációból.

A nemzeti parasztpárt beszarábiai zsidó tagjai igyekeztek megvizsgálni lelkiismeretüket. Párhuzamot vontak a tizenhat évvel ezelőtti viszonyok — akkor alapították a beszarábiai parasztpártot — és a mai helyzet között és megállapították azokat az irányelveket, amelyek a pártban való magatartásukat fogja a jövőben meghatározni.

Elhatározták, hogy harcot indítanak a párt keretein belül a zsidó lakosságra zúdított rágalom-hadjárat ellen, tudományos eszközökkel és hathatós felvilágosító munkával fogják ellensúlyozni a szélsőséges áramlatokat és a többi demokratikus csoportokkal folytatják a harcot a demokráciáért. Elhatározták, hogy a párt összes

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepagensei Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadóból. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagensei Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

szervezeteiben felvilágosító kampányt indítanak annak kimutatására, hogy a zsidók semmiesetre sem felelősek a mai súlyos gazdasági viszonyokért, sőt ellenkezőleg, a zsidók legalább olyan nyomorban szenvednek, mint a lakosság többi rétegei. Hangsúlyozták továbbá, hogy a zsidóság az egyetlen kisebbség az országban, melynek nincsenek határon túli aspirációi, és amelynek sorsa elválaszthatatlan a román nép sorsától.

A határozati javaslatok

A gyűlésen az elhangzott felszólalások — melyek kivétel nélkül kifakadás-számba mentek — konklúziójaként határozati

javaslatot fogadtak el, melyben mindenképp elégtétellel szögezik le, hogy a nemzeti parasztpárt vezetősége nem vette figyelembe a numerus valahicus javaslatot és az így elszigetelődött. Konstatálják továbbá, hogy a párt központi tanácsában a Vaida-féle javaslat vitája során a szónokok nagyrésze hangsúlyozta a javaslat abszurditását és annak a román néplélek hagyományaival való összeférhetlenségét. Mégis szükségesnek látják a harc folytatásának meghirdetését a párt keretein belül a nemzet nagy célkitűzéseinek megvalósításáért általában és egy valóban demokratikus élet megteremtéséért speciálisan. Ez nemcsak nem zárja ki, hanem ellenkezőleg: előmozdítja a parasztosztály gazdasági és kulturális helyzetének emelését. A zsidóság sohasem jelentett akadályt ebben az irányban. Nem vett részt az ország kormányzásában, nem töltött be funkciót sem a hadseregben, sem az igazságszolgáltatásban, sem a közoktatásban. A zsidóság mindig azonosította magát a román nép aspirációjával és szükségleteivel és erejéhez képest igyekezett közreműködni az ország gazdasági és kulturális fejlődésében. Az ország zsidóságának tulnyomó

többsége maga is a legnagyobb szegénységben tengődik és a maga részéről a legnagyobb készséggel és a legnagyobb odaadással áll azok mellé, akik az ország széles tömegeinek javát akarják szolgálni.

Konklúzióképpen a határozati javaslat felszólítja a párt összes zsidó tagjait, hogy maradjanak meg a párt keretein belül és járuljanak hozzá a párt eredeti programjának megfelelő célkitűzések realizálásához.

„Harcolni fogunk — mondja a határozati javaslat — azon súlyos atmoszféra eloszlatásáért, melyet azon javaslatok provokáltak, melyek egy millió népműveltséget élethez és munkához való jogai ellen irányulnak, jogok ellen, melyeket az alkotmány és az ország törvényei garantálnak az állam összes polgárai számára, fajra és felekezetre való tekintet nélkül.”

A határozati javaslatot S. Rosenberg volt nemzeti parasztpárti képviselő, Malamudman volt alpolgármester, ing. Sielbermann munkakamarai elnök, I. Sudit, B. Ghelbert, dr. Causanschi, stb. írták alá. A határozati javaslatokat közölték a párt vezető fórumaival és azokat a lapusnemei párttagozat is magáévá tett.

Néhány nap múlva kibocsátják a második belső kölcsönt

Bucuresti, február 22. Az elmúlt napokban a pénzügyminisztériumban folytatták a belső kölcsön második kibocsátásának feltételeire vonatkozó munkálatakat. Megállapodtak abban, hogy 3 százalékos kamatot fognak fizetni, az amortizációs idő 40 év lesz és az amortizálást nem sorolják utján, hanem az állam által a tőzsdén való vásárlás útján

fogják végezni. A kötvényeket el fogják fogadni garanciaképpen és lombardirozhatók lesznek. A prospektust néhány nap múlva kibocsátják. A kölcsön hivatva lesz likvidálni az állam utóbbi években felmerült adósságait, ami cca 10 milliárd lejt tesz ki. Így a költségvetési helyzet tisztázva lesz és az állam terhein is könnyítve lesz.

Óriási botrány közepette oszlatták fel a danzigi tartománygyűlést

A szocialisták és katolikusok nemzetközi rendőrcsapatok kivezénylését kérik a választásokra

Danzig, február 22. (Rador.) A parlament feloszlátása rendkívül viharos ülést követően meg. Egy Plenkowski nevű kommunista képviselő tiltakozott az ellen, hogy az elnök nem adta meg neki a szót a feloszlátó javaslat vitájában. A felingerelt nemzeti szocialisták erre rávetették magukat Plenkowskira, akit súlyosan elverték. Az elnök kérte a Danziger Volkstimme című lap tudósítóját, adja át az ülésen kiszórt györgyírójegyzeteket. A riporter ellenszegült, mire

rendőrök hozták, akik elvették tőle a jegyzeteket.

Egyébként a danzigi tartománygyűlési választások április 1-én lesznek. A szocialista Volkstimme értesülése szerint a szocialisták közül a katolikus centrum is a Népszövetséghez kívánna fordulni az iránt, hogy a választások tisztaságának biztosítása érdekében nemzetközi rendőrtartó rendőrcsapatokat vezényeljének ki Danzig szabadállamba.

Zsaroláson érték és letartóztatták egy bucuresti krajcáros ujság igazgatóját

A lap azzal védekezik, hogy inszenálás áldozata lett

Bucuresti, február 22. Az ilfovi ügyészség tegnap értesítést kapott I. Tatostól, a Szövetkezeti Központ igazgatójától, hogy néhány nap óta a Credinta című lap igazgatója, Tudor Sandu különböző megbízottai által terrorisztikus módon lép fel ellene és sajtóhadjárattal fenyegeti. Az ügyészség azt a tanácsot adta, hogy bocsátkozzon tárgyalásokba Sanduval, aki tényleg egyik szerkesztője útján konkrét ajánlatot tett: 200 ezer lej ellenében kiszolgált bizonyos kompromittáló iratokat. Tatost megbeszélésük értelmében tegnap megjelent a Credinta szerkesztőségében és átadott 50.000 lejt Sandu-

dunak, újabb részletet ígérve. Sandu átvette a pénzt és Tatost elhagyta a szobát. Ekkor betoppant Stanescu vizsgálóbíró és Policrat ügyész, akik a tagadó Sandut megmozdították és a lejegyzett számgjegyjű pénzt megtalálták nála. Sandut, valamint Banu szerkesztőt és Lorelian kiadóhivatali tisztviselőt azonnal letartóztatták. A Credinta mai számában azt állítja, hogy inszenálásról van szó, amit egy homoszexuális banda rendezett Sandu ellen, aki sajtókampányt indított a banda ellen. A vizsgálat folyamatban van és ma dönt a vádtanács a letartóztatási végzések felett.

Március 19-én este óriási arányú légivédelmi gyakorlatok színhelye lesz Berlin

Berlin, február 22. Von Rewentlow, Berlin rendőrfőnöke, közölte a lakossággal, hogy március 19-én este 10 és 12 óra között légivédelmi gyakorlatok lesznek Berlinben. Az uccai világitást teljesen kikapcsolják, gondoskodni kell arról is, hogy a lakásokból a fény ne szűrődjék ki. A közlekedő motoros járművek mindössze öt méter hosszú és másfél centiméter széles fényugár mellett közlekedhetnek. A lehetőség szerint ez időben senkise járjon az utcákon. A rendőri kaptatóm óvintézkedéseket tesz minden irányban, nehogy a teljes sötétséget bűnözők bűncselekményekre használhassák ki és igazoltatni fogják azokat, akiket ebben az időben az utcákon és köztéren találunk.

Berlin, február 22. A német kormány motorizált rendőrsztag felállítását határozta el, amely az utakat fogja ellenőrizni. Hamburgi jelentés szerint a napokban hajózik be Frobenius professzor vezetése alatt az a tudományos expedíció, amely Líbiában fog kutatásokat végezni.

Mussolini fogadta Balbot, akivel a tartomány helyzetéről tárgyalt

Róma, február 22. (Rador.) Mussolini fogadta Líbia kormányzóját, Balbót, aki jelentést tett a tartomány helyzetéről. Többek között a Duce intézkedett, hogy azonnali kezdjék meg a Tunisz és Egyiptom határát összekötő ut építését. Kijelentette azt is, hogy 1936 áprilisában személyesen fog Líbiába menni felavatni az utat.

Baldwin kategórikusan cáfolja az angol kormány válságos helyzetét

London, február 22. (Rador.) Baldwin tegnap kijelentette, hogy még hosszú ideig nem fognak újabb választásokat tartani Angliában. A kormány helyzetének válságosságáról szóló hírek hisztérikus kitalálások.

— Pintér Böske operettestje az Ujságíróklubban. Előkelő közönség töltötte meg csütörtökön este az Ujságíróklubot Pintér Böske, aki régi operettek muzikáját támasztotta fel elmállhatatlan művészetével. A klasszikus operettzenének nagyszerű reprezentánsai: Lehár, Fall, Kálmán, Huszka, Strauss és Jakobi muzikája fűlbemászó dallamaiknak édes mómora csendült fel ennek a nagyszerű színeszónék interpretációjában. Temperamentumának bája és forró-sága átragadt a közönségre, amely teljesen átadta magát a dallamok ringó ritmusának és Pintér Böske csillogó kedélye és pompás humora hatásának. A művésznek sikere átütő erejű volt és a közönség meg nem szűnő tapsokkal követelte egymásután a ráadásokat.

Hóban és hidegben NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megóvását. Ezért védekezzék! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és az a gyönyörű és finom kinézést kapja, amit a fiatalágnál úgy megcsodálunk. Nivea-Creme nappali és éjszakai krém egyaránt. NIVEA-CREME: Dobozokban: Lej 16.00-72.00 / Tubusokban: Lej 30.00, 45.00 BEIERSDORF & Co. S. A. R., BRASOV

A Körös-vidék feldarabolásával szeretnék megoldani a határ-megye kisebbségi problémáját?

Ankét Bihar megye feldarabolásának tervéről és Beius megye kiharitáró!

Oradea, február 22. Az erdélyi közvélemény nagyrésze nem ismerheti minden egyes vidék néprajzi strukturáját, nem tudhatja lakosságának elhelyezkedésének mértékét, sem hegy és vízrajzát. A diák talán tudja, de a dolgozó társadalom nem is veszi magának időt ilyen kérdéseket tanulmányozni, míg az élet kényszerűsége rá nem viszi. Pedig nem árt, ha ismerjük önmagunkat, ha tudjuk minden egyes vidék problémáit, s ha nem is találunk rá minden esetben remédiót, maga az ügy ismerete megkönnyíti sok tekintetben a tájékozódást.

Lássuk például a Körös-vidéket. Az utas aki a révi cseppkőbarlangnál kitekint a vonatablakból, csak a gyönyörű sziklás-erdős vidéket látja, a nagyszerű vízesést, a kanyargó Köröst, az egymásután következő alagutakat és nem is sejti, hogy a hegyek mögött milyen nagy kérdések is uralkodnak a sok kincsel megáldott vidéket. Az utas azt sem tudja, hogy pontosan feluton Cluj és Oradea között, Ciucean átlépi Biharország határát, amelyet, ha folyton nyugatra megy addig el sem hagy, míg ki nem megy az országból. Az utas, aki a kényelmes vonatablakból kitekint, azt sem tudja, hogy például Valea-Jadului-nál a hegyek között, hosszú vasút épül, amely a tavasszal készen is lesz és a fővonalra fogja összekötni Stine de Vale-t, amely magaslati levegőjénél és nagyszerű fekvésénél fogva, még bihori hegyek Tátrafűrésze lesz. Igaz, hogy ez a körülbelül 70 kilométeres vasút *keskeny-nyomtávú* lesz, ami a később elmondandók megértéséhez feltétlenül szükséges.

A vonatablakból a lóto-futó gondterhelt ember sokszor vágyódással nézi a kis, regegyes fekvésű, hegyoldalban lévő apró házakat és arra gondol, hogy mily jó volna egyszer-egyszer megpihenni ott. Távoll a zajtól, az idegítő városi lármától. De, aki közelebbről látja és ugyyszólván *realizálja* ezt a nosztalgiai, az szomorúan látja, hogy tudóvázeses, pellagrás beteg és nagyon szegény parasztság lakja a szépfekvésű falvakat és házakat, akik szomjaznak a kenyér után, amit talán sohasem látnak — folyton csak a máját eszik — mert többre nem telik.

De térjünk csak a tárgyra. Ezt a ragyogóan szép és messziről gazdagnak hitt vidéket, amely együtt a régi névén *Biharországnak* neveznek, most egyes „realis álmódok” ketté akarják osztani. A nagyszerű szervezetszerű Biharországot, a vadregényes Körös-völgyét, úgy össze akarják törni, mint egy *legyőzött* országot szokta a győző ellenség.

A hegyek népét, amelyet már régen lelki eszközökkel el akarják idegeníteni a vástórl. Jelen esetben a bihori havasok népét Oradeától. A falvak szegény, szorgalmas és szerény népét, az állítólag „minden földi jóban dúskáló” városiaktól.

Ez a mozgalom, ma már a realitások terére lépett. Ami tegnap még egyszerű ujságicik volt, vagy kortes-szólam, az ma már politika lett. Nem tartják elégnak, hogy a gazdag, borban, buzában dúskáló Erdelléket elvették és a Szilágysághoz csatolták közigazgatásilag, most már a beiusi havasok népét, külön megyébe akarják összefogni.

Mit akar az akció és vezére Cosma Nerva Traian kamarai képviselő

Oradea, mint megyeszékhely keveset tett a vidék számára — mondja Cosma. Sőt inkább rontott, mint alkotott és mindent magába szívott fel. Hajdanában négy distriktus volt Bihar megye, amelyek közül az első Beius volt és királyi kiváltsági jog alapján Beius város címerében Szent László képe volt. A tartárjárás után épült fel Bélavára, Beius mellett, amelynek romjai még ma is láthatók. 1206-ban pedig Radu Serban Havasalföld fejedelme is itt székelt és gör. keleti püspöki székhely volt.

Tehát régi „történelmi jog” alapján is kérhetjük, hogy Beius megyeszékhely legyen, mert Oradea centralisztikus törekvése sokat ártott ennek a *szinromán környékel bíró városnak*. Tönkre ment Beius és környéke és most elő kell segíteni, hogy ismét elfoglalja régi pozícióját.

Viszont a legrosszabb utak itt vannak, a legelhanyagottabb közigazgatás, a vasutvonalat pedig úgy építették meg, hogy az egyetemeken, mint a vasutépítés elretentő mintaképet tanítják. A 100 km. utat a vonat 7 óra alatt teszi meg és vontatási képessége maximum 10 vagon.

Majd folytatja a képviselő: — A bihormegyei csendőrszázad parancsnokságának egyrésze Beiuson volt, de visszavették. Volt egyideig hadkiegészítő parancsnokságunk, amely azokat a járásokat ölelte fel, amelyeket most Beius megyéhez akarunk venni. Volt fa- és fémipari iskolánk, de ezt is megölte a centralisztikus hajlam. Kihasználtak bennünket a végletekig. Most szavaztak meg a megyei tanácsulésen 1 millió lejt kaszárnyaépítésre, mert még garnizonunk sincs.

Ne verjék félre a harangokat az oradeaiak, akiknek ez a vidék csak fejőstehe volt mindenkori. Mi megyeszékhely akarunk lenni, kell nekünk önálló törvényszék, garnizon és hadkiegészítő. A harc egyenlőtlen erővel kezdődött, de mi nem adjuk fel és harcolunk a végletekig. Talán egyetlen komoly érv, hogy nincs megfelelő vasuti közlekedésünk. De ezt is megcsináljuk, mert hiszen Oradea is előbb lett megyeszékhely, azután épült ki minden köztisztviszonya.

Mit mond Mosoiu Tiberiu polgármester és dr. Bancola prefektus?

Cosma N. Traian képviselő tervére vonatkozólag Mosoiu polgármester, aki egyúttal a bihormegyei liberális párt elnöke már régen megmondotta véleményét. Fantazmagóriának tartja és jellemző, hogy a párt, mint olyan, sohasem foglalkozott komolyan a tervvel. Cosma képviselő személyes ügyének tekintik felelős tényezők az egész tervet. Dr. Jon P. Bancila prefektus sem nyilatkozott még eddig másképp, mint hogy az ügy a jelenlegi körülmények között erőtetett.

Mit mond a szakember?

Megkérdeztem egy mérnök-szakembert. Annál is inkább, mert a terv illeskive Cosma képviselő csak úgy melleleg megjegyezte, hogy a vasutvonal bizony nincsen meg, de az is meg lesz. Schwartz Miklós mérnök, aki számos nagy vasutépítkezésnél vett már részt mosolyogva mondja, hogy mennyire is fantasztikum határán mozog az egész terv. Mint mérnök, ceruzával kezében számol és az összes érvekre, csak egyetlen érvvel válaszol:

Legalább nyolc milliárd lejt kellene ahhoz, hogy Beius és vidéke rendes vasuti összeköttetéssel rendelkezzen minden irányban. Tehát az ország egyévi költségvetésének felét kellene csak arra fordítani, hogy Beius megye valóban meg is valósuljon. És rögtől érvel is. Tudja-e azt a közvélemény, hogy pénzhány miatt számos stratégiai szempontból is fontos vonal építése maradt félbe? Így a Brasov-Buzeu közötti vasutvonal építése is félbemaradt, amely Bucuresti felé megrövidítene az utat 150 kilométerrel. 10 kilométer épült ki ebből és annyi alagut kellett, hogy már ez a csekély utvonal 3 milliárd lejtébe került az államnak. Az *Iloamica—Dornavatra* közötti vasut, amely összekötné Erdélyt Bukovinával, 10 éve nem haladt előre. Itt a megkezdett munka félbemaradt, de eddig is körülbelül 100 millió lejt emésztett meg. A bumbesti—Ivazeni—tirgujiu utzakas, amely a szénbányákban gazdag Petrosani völgyét kötné össze az ókirálysággal 5 éve nem haladt előre, mert 5—6 milliárd kelle hozzá. A *Beius—Teius utvonal*, amelyről a képviselő ur álmódzik, meg a többi vo-

Perzsaszőnyeg

szükségletét csak nálunk szerezheti be legjobb minőségben és legolcsóbb árban, kedvező részletfizetésre is. Minden méret állandóan raktáron. Zsákszőnyegek és fonalak gyári árban.

Orient

perzsaszőnyeg szövőgyár rt. Cluj, Calea Moşilor No 14.

nal 234 kilométert tesznek ki és nyolc millió lejt igényel.

Ha mindehhez hozzávesszük, hogy törvényes, katonaság, stb. elhelyezésére újabb milliárdokra lenne szükség, akkor rögtön kiteszik a terv jelenlegi megvalósíthatatlanságának alapos okai.

Konkluzió?

Amint látszik, vannak politikai szerepet játszó urak, akik azt szeretnék, hogy Bihar megye csontkittassék meg még jobban. Elvesztette az Erdelléket, nyiszalják jobbról-balról, de *vezetes csapat* mérne rá ez az új megyeterv, amely az egész román-lakta hegyvidéket akarja elvenni Oradeától. Amint Cosma képviselő beállítja, a laikus azt hihetné, hogy Oradea kisebbségei egyben sem török a fejüket, minthogy a beiusi és környéki lakosságot, hogyan szípolozzák ki a lehető legjobban. Viszont ez az abszurdum sajnos, mint propaganda az egyszerű embereknek hálás találat — és egy bizonyos városgyűlöletet fejleszt ki benne. Mivel pedig a várost (Oradea) zsidók és magyarok lakják nagyrészt, ezek elleni animozitás nem lehet Oradea közönségére irreleváns. A terv a hivatalos körökben sem talál megértésre, szakkörök meg mosolyognak rajta, de azért a mai „numerus valahicus világban, még sem nevetünk rajta.

A milliárdok valóban és hála Istennek hiányoznak a megvalósításhoz, amely tagadhatatlanul végső erejét szívna ki Oradeának és annak a kitűnő organizációnak, amelyet a „Körösvölgye” név alatt ismernek. Ma még nem áll a kapuk előtt az új megye, de irnak és beszélnek róla erre-melfelénk.

Viszont a nagyrészt románoklakta Beius és környéke, számos járás, erdőtermelésből él, amelyet megnyomorított a CAPS és számos ujságicikben és memorandumban éppen arra mutatták rá, hogy inkább azt vigye keresztül a Beius megye propagátora és azok, akik mögötte állanak, hogy adjon lehetőséget az a minden termelést megakadályozó állami szerv, hogy azok a tizezrek, akiket elűztött a munka jogától, újból dolgozhassanak!

A terv elindult... ma még kevés kilátása van a sikerre, de jöhet más politikai konstelláció és Cosma képviselő terve elindulhat azon az uton, amely egy nyomorék megyét adna az országnak, de még jobban megnyomorítaná örökre talán, amugy is milliányi bajjal küzd...

Leitner Zoltán

Megjelent Dr. Erczy Miklós: **SEBÉSZET A SZÉPSÉG SZOLGÁLATÁBAN** Ara 99 lejt LEPAGE-nál Cluj

Igy élünk mi!! a Terézköruti Színpad

uj revüje. Ami szatira, vicc, nevetés és humor létezik, az ebben a revüben benne van. **Irták:** Nagy Endre, Szép Ernő, Békeffi László, Kőváry Gyula, Emőd Tamás, Lőrincz Miklós, Rejtő Jenő. **Konferálja:** Békeffi László. **A főszerepeket játsszák:** Salamon Béla, Rajna Alice, Láncoz Margit, Kökény Ilona, Nagykovácsi Ilona, Lengyel Gizl, Süss Öly, Gárdonyi, Kőváry, Komlós, Fenyő, Kompóthy, Ormos, stb. **Kezdete:** este 9 órakor, d. u. 4 órakor. **Telefon:** 26-5-54.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA MŰSORA: Vasárnap, február 24 (este): Tristan és Izolda. (Premier. Előadás előtt konferál Titu Vasilescu professzor.) Hétfő, február 25: Gyöngyhálaszok.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA: Str. Văii 7. Telefon: 171. Pénteken, szombaton: Nincs előadás. Vasárnap délután 3, 6 és 9 órakor dupla műsor egy helyért: 1. F. P. 1. nem válaszol. Izgalmas dráma. Főszerepekben: Hans Albers és Paul Hartmann, 2. Expresszházasság. Főszerepekben: Dolly Haas, Verebes Ernő és Hans Rühmann. Helyárak: 10 és 12+3. Hétfőn, kedden 5½ és 9 órakor: 1. F. P. 1. nem válaszol. 2. Expresszházasság. Vigjáték.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, február 23. Bucuresti. 13: Vizálás, grammofon. 13.45: Előadások hírei, tézise, könnyű grammofon-lemezek. 14.40: Könyvt. zene. 18: Katonazene. 19.15: Katonazene. 20.20: Uj lemezek. 21.05: Zenekari hangverseny. 22.15: Zenekari hangverseny. 23.25: Etermi zene. Budapest. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 11.40: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: G. Kiss Zsuzsa zongorázik. Kethelyné Wakots Margit énekel. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.40: A Rádiólet meseórája. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Jazzenekar. 18.50: Mit újsa a rádió? 19.25: Szalonzenekar. 20.30: Elbeszélés. 21: Operatellőadás a Studióban. A cornevillei harangok. 23.10: Hírek, időjárás. 23.30: Jazzenekar. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek. Bécs. 15: Jeritza-lemezek. 23.15: Schmidt József-lemezek. 1.10: Kartousch Lujza dal-estje. Kalunborg. 21: Nagy Haendel-hangverseny. Lipece. 22.10: Drezdai filharmonikusok hangversenye. 6. Palermó. 21.40: Operarészletek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy sor 2 lejt, vastagabb betűvel 4 lejt. Legkisebb apróhirdetés 20 lejt. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelliges levelet csak egy továbbítunk, ha portóbeli vagy mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

A től folyamán is állandóan nyitva maradó egyre szaporodó vendégeinek kívánására a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolosváry, Unió-u. 10. (háttal az udvarban), ahol Schwartz Ignácé szakavatott vezetése alatt közműtarten a legizletesebb ételek készítenek. Diétásoknak speciális ételek.

Perfekt szakácsnót keresek hoztatásához. Cim a kiadóban.

Szépén butorozott különbejárta szoba, fürdőszobahasználattal és teljes ellátással, egy vagy két személy részére kiadó. Cim: Semlyén, Str. Iuliu Maniu 33.

Két jócsaládból való izr. urileány, németül is beszélnek, egy vagy kétféls gyermek mellé állást keres. Cim: „Szorgalmas” jellegére a kiadóba kérik.

Egy teljesen felszerelt borpince, olcsó pincebérrel, központban cca 40 Hl vevőkörrel átadó. „Borpince” jellegére a kiadóba.

Keresek megvételre kávéházi és vendéglői inventárt. Stein, Ujságróklub Sighet.

HIDETES AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETEN

HIR

Felhívás Erdély és lányegye

Az Erdélyi Zsidó Diák-toll szegénysorsu zsidó diákoknak Erdély zsidó négyeleteihez, mint olyan tettekhez, amelyek látják, zsidóság szociális nyomor segíteni ott, ahol nagy a Dacára annak, hogy kálkodásunknak tág területben is az a kérelmü vályezés gondjait is tegye magasság erkölcsileg és zsidó Diáksegélyzőt.

Az Erdélyi Zsidó Diák-zsosségünk egyik legfontos ménye, mert az a hivatalos szocialis és tanulm lett is gondoskodjék az pótlásról, melynek elmar kább, mint bármikor népszetne. Nem lenne orvosni lenne megfelelő kulturáj amely a mai és súlyosob len a vezetés mindig n jait betöltene.

Rendkívül súlyos időközódik az erdélyi zsidó egyre nagyobbodik a s és hogy a fokozottabb eleget tehsünk, nem mint ettől az elszegény többit kérn, többit fell időkbén. Mert éppen a materiális téren fokozott ségünket és kiszolgált megerősíteniünk szellemi mely ilyen időkbén egy szunk.

150 szegénysorsu zsidó kényük támogatásukat. ségvetéseikbe egy megsegélyezési célokra, vagy egy estélyt a diáksegély. A helyi viszonyoknak sék meg a módját a rnyes támogatásnak.

Szeretnénk egynek érden zsidó asszonyval és felismerésben, hogy a nőre is az eddigig néro néplünkkel és ifjuság.

Meg kell, hogy értsék Önök mint zsidó asszony nek legtöbb felelősségg gondolnók és foglalkoz biztosan tudjuk, hogy aunk megértésre és telhivatásuk segíteni ott, nyomor és legnagyobb.

Dr Kertész Dr Neufeld a diáksegélyzőt párt elnök

Teiuson folyó hó 23. tartja meg az izr. nőe A bál jóvedelmének 5 let érdemes vezetőség juttatja. A bál elő Hermann elnök. A Berger E-né és Fried sével vezetik és így biztosítva van.

A tábla is hely Nicolescu büntetését. a cluji szegényház go vádoltként a cluji tája előtt. Nicolescu Heben olyan sokat foglal nap egy elgázolás m nács elé. Másfél évve val ellított erv bicikl ett ugyan súlyosabb gényház gondnokta ell eljárás. A törvényssé olescut, melyet a tá Abban az esetben, emelkedik, folyamathgári keresete is, mely ritésért perli a szegény hány nap mulva Har ügy miatt fogja ism tót. Március első nap semmitőszék a szegégyagonellenőrző peré tábla tudvalevőleg u lambie Nicolescu egyből százötven ezer le számot adni.

FILM ÉS SZÍNHÁZ

MUSORA: (e): Tristan és Isolda... (fesszor.)... halászkok.

MUSORA: Telefon: 171. 9 órákor dupla... 1. F. P. 1. neme... Főszerkesztő: Paul Hartmann.

ISZOR

grammofón. 13.45: 11.40: Felolvasás... 18: Katonazene... 21.05: Zenei hang-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához... 23.15: Schmidt... hangver-

HIREK

Felhívás Erdély zsidó nő- és lányegyleteihez

Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyző által tartott szegénysorsú zsidó diákság ügyében...

Dacára annak, hogy karitatív nemes munkálkodásunknak tág tere van...

Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyző az mi közbőségünk egyik legfontosabb ifjúsági intézménye...

Rendkívül súlyos időkben élünk, egyre fokozódik az erdélyi zsidóság elszegényedése...

150 szegénysorsú zsidó diák ellátásához kényszerítjük támogatásukat...

A helyi viszonyoknak megfelelően kereszünk meg a módját a rendszeres és intenzív támogatásnak...

Szeretnénk egynek érezni magunkat minden zsidó asszonnyal és lánnyal...

Meg kell, hogy értsék felhívásunkat, mert Önök mint zsidó asszonyok és lányok...

Dr. Kertész Jenőné s. k. Dr. Neufeld Jenőné s. k. a Diáksegélyző patronage-bizottságának elnökei.

Teleson folyó hó 23-án, szombaton este tartja meg az izr. nőegylet idei nagy bálját.

A tábla is helybenhagyta Haralambie Niculescu büntetését.

Az Arad Szombat február 23. Vasárnap február 24. d. u. 4-órakor.

Vasárnap február 24. Hétfő február 25.

Rebetzen Komödiantin mérsékelt helyárrakkal. Bar Mizwo. Maidale fin Poilen.

Arad Szombat február 23. Vasárnap február 24. Hétfő február 25.

Április végén indul Palesztinába az Uj Kelet kirándulása

Az Uj Kelet szerkesztősége hosszas előkészítés után rendkívül kedvező feltételekkel a Palestine Maritim Lloyd hajóstársasággal...

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen...

Megindult a hajóforgalom a Dunán. Bucurestiből jelentik: Galatiról érkezett jelentés szerint a Duna jege olvad...

Nagy visszaélések leplezték le a hányaugyi kataszteri hivatalnál. Bucurestiből jelentik: A hányaugyi kataszteri hivatalnál...

Számítotték egy bolgár szocialista vezetőt. Szófiából jelentik: Pászcsukov bolgár szocialdemokrata vezetőt...

Ma, szombaton a ROYAL-mozgásban premier Volga lánukban. Főszerző: INKISNOFF.

Aláírás előtt a Skoda szerződés. Bucurestiből jelentik: Az Univerul írja, hogy Löwenstein, a Skoda-cég vezérigazgatója...

A Cernauti Zsidó Városi Színház együttese ADOLF TEFFNER a közkedvelt komikus vezetése mellett és SIDY THAL közreműködésével erdélyi turnéjuk során a következő városokban lépnek fel:

Table with 3 columns: City (Arad, Rebetzen, Iparos Ófihon), Date (Szombat február 23, Vasárnap február 24, Hétfő február 25), and Performance Name (Komödiantin, Bar Mizwo, Maidale fin Poilen).

A „Pharos” első műsoros kulturestélye

A „Pharos” kiadvállalat köré csoportosult zsidó írók, intellektuelek és művészek sorozatos kulturestélyek rendezését...

A „Pharos” első kulturestélye a hó 28-án este 9 órákor a katolikus gimnázium disztermében fog lezajlani...

Szabó Imre L. Golding világhírű zsidó regényének, a „Magnolia Street”-nek egy szenzációs részletét olvassa fel...

Bné Jiszraél táncelőadása. A cionista főiskolások vasárnap délután 6 órai kezdettel teadélután rendeznek...

Hitler felépült torokhurutjából. Hírteljesen felépült torokhurutjából. Berlinből jelentik: Hitler és von Blomberg Frankfurt am Oderbe...

Egy utasnéküli orosz sztratoszféraballon több mint harmincezer méter magasságba jutott fel. Londonból jelentik: Moszkvában utasnéküli sztratoszféraballon jelt...

Tokióban forradalmi szervezetek tagjai összeszűrkáltak egy szerkesztőt. Londonból jelentik: Tokióban forradalmi szervezetek tagjai megfutamadtak...

Visszaélések a jugoszláviai hadiszállítások körül. Belgrádból jelentik: Ugy hírlék, hogy a jugoszláviai hadiszállítások körül...

Hat hónap zsebtolvajlásért. Dascal Zisel munkás zsebtolvajlást perét tárgyalta tegnap a tábla. Az a vád ellene, hogy egyik munkástársának zsebéből klopolt kétezer lej...

A belga munkáspárt tiltakozó ülése a vasárnapi munkástüntetések betiltása miatt. Brüsszelből jelentik: A munkáspárt és a szakszervezetek vezetőségei együttes értekezletet tartottak...

Nem tudott megegyezni a kormány az ellenzékekkel a szövetségi törvényben. Bucurestiből jelentik: A Dimineata szerint a nemzeti parasztpárt és a kormány között nem jött létre a megegyezés...

A clujai zsidó iparosok Aggmenháza javára a Regal kávéház tulajdonosai folyó hó 24-ikén, vasárnap délután 4 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött tea-délután rendeznek...

